

Lag

om ändring av lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om främjande av integration (681/2023) 13 § 3 mom. samt 15, 17, 21 och 48 § och 63 § 3 mom.,

ändras 5 och 10 §, 13 § 1 mom., 14, 16, 18—20 och 22 §, rubriken för 23 §, 23 § 1—5 mom., rubriken för 24 §, 24 § 1—3 mom., 28 § 1 mom. 2 punkten, 31 §, 32 § 1 mom., 32 a § 1 mom., 45, 49, 50, 57 och 59 §, 60 § 1 mom. 2 punkten, 62 §, 63 § 1 och 2 mom., 68 § 1 mom., 73, 74, 76, 78 och 80 §, 84 § 3 och 4 mom., 85 §, 86 § 2 och 4 mom., 88 §, 90 § 4 mom., 95, 96 och 98 § och 102 § 1 och 4 mom., samt

den svenska språkdräkten i 1 § 2, 5 och 7 punkten, 2 §, 3 § 2 mom., 4 § 1 och 2 mom., 6, 7 och 9 §, 11 § 1 mom., 25 § 1 mom., 26 och 27 §, 29 § 3 mom., 30 § 1 mom., rubriken för 3 kap., 33 § 1 mom., rubriken för 34 §, 34 § 1 mom., 35—37 §, 38 § 2—5 mom., 39—43 §, 46, 47 och 51 §, 52 § 1 och 2 mom., 53 och 54 §, 55 § 1 och 2 mom., 61 § 1, 2 och 4 mom., rubriken för 64 §, 64 § 1 mom., rubriken för 65 §, 65 § 1—3 mom., 66 §, 71 § 3 mom. samt 72, 75, 77, 79, 81—83 och 91 §,

av dem 5, 62 och 95 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 322/2024, 32 § 1 mom., 32 a § 1 mom., 60 § 1 mom. 2 punkten, 68 § 1 mom., 84 § 3 och 4 mom., 86 § 2 och 4 mom. och 90 § 4 mom. sådana de lyder i lag 322/2024 samt 2 och 39 § i sin svenska språkdräkt sådana de lyder delvis ändrade i lag 322/2024, som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja

2) invandrades sysselsättning eller företagande,

5) invandrades välbefinnande och hälsa,

7) tillgången till behövliga och högklassiga integrationsfrämjande tjänster,

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på den som har ett giltigt uppehållstillstånd i Finland enligt utlänningslagen (301/2004). Denna lag tillämpas även på den vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats ett uppehållskort i enlighet med utlänningslagen. Lagen tillämpas även på en nordisk medborgare vars uppehållsrätt har registrerats i enlighet med vad som har överenskommit mellan de nordiska länderna om registrering av befolkningen.

Med avvikelse från 1 mom. tillämpas 10 § även på andra invandrare som vistas i Finland. Med avvikelse från 1 mom. tillämpas 68 § även på finska medborgare som är offer för

RP 192/2024 rd

FvUB 24/2024 rd

RSv 177/2024 rd

människohandel i enlighet med 3 § 7 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011).

Bestämmelserna i 4 kap. om anvisande till kommunplats och i 61—66 § om ersättning för kostnader till kommuner eller välfärdsområden tillämpas på den som

- 1) får internationellt skydd enligt utlänningslagen,
- 2) efter att ha ansökt om internationellt skydd har beviljats uppehållstillstånd enligt 51, 52 eller 89 § i utlänningslagen,
- 3) på grundval av 93 § i utlänningslagen har tagits till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser,
- 4) har beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd enligt 52 a § 2 mom. eller 54 § 5 mom. i utlänningslagen, eller
- 5) har beviljats uppehållstillstånd enligt 110 § i utlänningslagen och som uppfyller villkoren i 4 § i lagen om hemkommun (201/1994).

Bestämmelserna i 4 kap. och 61—66 § tillämpas dessutom på en familjemedlem eller annan anhörig till en person som avses i 3 mom., om familjebandet till den som avses i 3 mom. har funnits redan innan den personen kom till Finland.

Bestämmelserna i 61, 62 och 65 § om ersättning för kostnader till kommunen eller välfärdsområdet tillämpas på ett barn till en person som avses i 3 eller 4 mom., om barnet har fötts i Finland.

Bestämmelserna i 3 kap. och bestämmelserna om ersättning av kostnader i 69 § tillämpas på en person under 23 år som

- 1) har kommit till Finland som minderårig utan vårdnadshavare och har beviljats uppehållstillstånd efter att som minderårig ha ansökt om internationellt skydd eller har tagits till Finland inom en flyktingkvot enligt 90 § i utlänningslagen,
- 2) har anvisats till Finland inom en flyktingkvot enligt 90 § i utlänningslagen när han eller hon var minderårig och utan vårdnadshavare, och har uppnått myndighetsåldern innan han eller hon anlät till Finland,
- 3) har tagits till Finland som minderårig utan vårdnadshavare på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser med stöd av 93 § i utlänningslagen,
- 4) har kommit till Finland som minderårig utan vårdnadshavare, har beviljats ett uppehållstillstånd som avses i 110 § i utlänningslagen och har en hemkommun enligt lagen om hemkommun,
- 5) är minderårig och efter att ha kommit till Finland har förlorat sin vårdnadshavare och
 - a) har beviljats uppehållstillstånd efter att ha ansökt om internationellt skydd som minderårig,
 - b) har tagits till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen,
 - c) på grundval av 93 § i utlänningslagen har tagits till Finland på särskilda humanitära grunder eller för uppfyllande av internationella förpliktelser, eller
 - d) har beviljats ett uppehållstillstånd som avses i 110 § i utlänningslagen och har en hemkommun enligt lagen om hemkommun,
- 6) är minderårig och har anlät som familjemedlem eller annan anhörig till en person som avses i 1—5 punkten, eller
- 7) är en i 1—6 punkten avsedd person som har fått finskt medborgarskap.

3 §

Tillämpning av lagen på arbetsökande

När tjänster som avses i 14—24 § ordnas och tillhandahålls för en i 5 § 5 punkten avsedd integrationskund som är registrerad som arbetsökande iaktas dessutom vad som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

4 §

Tillämpning av lagen på barn

När denna lag tillämpas på personer under 18 år ska barnets bästa beaktas i första hand. Vid bedömningen av barnets bästa ska 4 § 2 mom. i barnskyddslagen (417/2007) tillämpas.

Vid genomförandet av åtgärder och tjänster enligt denna lag ska barnets önskemål och åsikter utredas, och de ska beaktas enligt barnets ålder och utvecklingsnivå. Ett barn ska enligt sin ålder och utvecklingsnivå och på ett språk som barnet förstår tillförsäkras möjlighet att få information i ett ärende som gäller barnet och att framföra sina åsikter och önskemål i ärendet.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *integration* invandrarens individuella process som försiggår i växelverkan med samhället och under vilken invandrarens likabehandling och jämlikhet i samhället samt delaktighet i arbets- och näringslivet, utbildning, organisationsverksamhet eller annan samhällelig verksamhet fördjupas och blir mångsidigare,

2) *integrationsfrämjande* stödjande av integration genom att för invandrare tillhandahålla tjänster som avses i denna lag, genom att stödja invandrarens möjligheter att upprätthålla sitt eget språk och sin egen kultur samt genom att främja samhällets mottaglighet,

3) *främjande av etablering* stödjande åtgärder utanför kommunens integrationsprogram, avsedda i synnerhet för integration av en invandrare som i avsikt att arbeta eller studera flyttar till kommunen,

4) *invandrare* en person som flyttat till Finland och som vistas i landet med ett tillstånd som beviljats för annat än turism eller därmed jämförbar kortvarig vistelse eller vars uppehållsrätt har registrerats eller som har beviljats uppehållskort,

5) *integrationskund* en invandrare som har en gällande integrationsplan,

6) *arbetsökande* en person som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice,

7) *arbetslös arbetsökande* en person som uppfyller definitionerna av en arbetslös och en arbetsökande i 3 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice,

8) *offer för människohandel* en person som avses i 3 § 7 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel,

9) *integrationsprogram* tjänstehelhet som kommunen ordnar för invandrare i inledningsskedet av integrationen,

10) *tjänster som ingår i integrationsprogrammet* tjänster som kommunen ordnar i inledningsskedet av integrationen och som har till syfte att främja invandrarens integration, sysselsättning eller företagande, kompetens och arbetslivsfärdigheter, förverkligandet av likabehandling, delaktighet och jämlikhet, invandrarens hälsa och välbefinnande, medborgarfärdigheter för vardagen samt deltagande i organisationsverksamhet och annan samhällelig verksamhet,

11) *övriga integrationsfrämjande tjänster* sådana tjänster utanför integrationsprogrammet som anordnas som en del av arbetskraftsservicen, övrig kommunal basservice, det nationella utbildningssystemet, välfärdsrådets social- och hälsovårdstjänster, Folkpensionsanstaltens tjänster och organisationers, föreningars eller sammanslutningars verksamhet,

12) *samhällsorientering* studier som ingår i integrationsprogrammet och som förstärker integrationskundens förståelse för det finländska samhället, för medborgarfärdigheterna för vardagen samt för de egna rättigheterna och skyldigheterna och som ordnas på integrationskundens eget språk eller ett språk som denne har goda kunskaper i,

13) *integrationsplan* en individuell plan som utarbetas för integrationsfrämjande och där kommunen tillsammans med invandraren kommer överens om individuella mål och tjänster för integration och sysselsättning samt om deltagande i tjänsterna,

14) *serviceproducent* aktör som producerar en sådan tjänst åt kommunen som avses i 10 § eller i 13 § 1 mom. 3 eller 4 punkten,

15) *kommunplats* en anmälan som baserar sig på ett i 42 § avsett avtal mellan närings-, trafik- och miljöcentralen och kommunen om kommunens beredskap att ordna bostad, mottagande och tjänster och att ta emot en invandrare som avses i 2 § 3 eller 4 mom. inom förfarandet för anvisande till kommuner enligt 4 kap.,

16) *anvisande till kommun* förfarande där närings-, trafik- och miljöcentralen på det sätt som anges i 43 § anvisar en i 2 § 3 eller 4 mom. avsedd person till en kommunplats som kommunen har beviljat eller där personen flyttar till kommunen från en förläggning med hjälp av förläggningens stödåtgärder eller självständigt,

17) *sektorsövergripande samarbete* samarbete mellan myndigheter från olika sektorer, organisationer, föreningar, sammanslutningar, stiftelser, utbildningsproducenter, läroanstalter, serviceproducenter och andra aktörer,

18) *goda befolkningsrelationer* relationer mellan befolkningsgrupper som baserar sig på positiva attityder, en fungerande växelverkan, en känsla av trygghet och deltagande i samhället.

6 §

Tolkning och översättning

Bestämmelser om myndigheters skyldighet att sörja för tolkning eller översättning i ett ärende finns i 26 § i förvaltningslagen (434/2003).

7 §

Rätten till arbetslöshetsförmån och utkomststöd

Bestämmelser om invandrares rätt till arbetslöshetsförmån finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och bestämmelser om invandrares rätt till utkomststöd i lagen om utkomststöd (1412/1997).

9 §

Kontakt för bedömning av behovet av integrationsfrämjande tjänster

Om en myndighet i sitt arbete har fått kännedom om en person som bedöms vara i behov av i denna lag avsedda integrationsfrämjande tjänster och vars första uppehållstillstånd eller uppehållskort har beviljats eller vars uppehållsrätt har registrerats för högst tre år sedan, ska myndigheten hänvisa personen till integrationsfrämjande tjänster eller, om personen ger sitt samtycke, ta kontakt med den myndighet i kommunen som svarar för integrationsfrämjande tjänster så att behovet av tjänster kan bedömas.

Kommunen ska utse den aktör som ska kontaktas och när denna kontaktats börja behandla saken utan dröjsmål, samt efter behov inleda de åtgärder som avses i 2 kap.

10 §

Vägledning och rådgivning

Kommunen ska sörja för allmän vägledning och rådgivning för invandrare och integrationskunder. Kommunen svarar för att det inom dess område finns verksamhetsställen eller tjänster som motsvarar behovet och där invandraren kan få personlig vägledning och rådgivning oavsett orsaken till invandringen och hur länge vistelsen i landet har varat. Vägledning och rådgivning kan genomföras av kommunen eller en serviceproducent.

Kommunen ska vid behov ge invandrare information om det finländska samhället, service- och utbildningssystemet, arbetslivet samt invandrades rättigheter och skyldigheter i Finland. Kommunen ska vid behov hänvisa invandraren till en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § eller till tjänster eller verksamhet som tillhandahålls av kommunen, välfärdsområdet, någon annan myndighet eller en läroanstalt, högskola, organisation, förening eller sammanslutning eller någon annan aktör som främjar integration eller etablering.

11 §

Basinformation om det finländska samhället

Myndigheter som tillämpar denna lag ska informera invandrare om deras rättigheter och skyldigheter i det finländska samhället och arbetslivet i samband med delgivningen av beslutet om uppehållstillstånd, registreringen av uppehållsrätt, beviljandet av uppehållskort eller registreringen av hemkommuns- och befolkningsuppgifter.

13 §

Innehållet i kommunens integrationsprogram

Kommunen ska ordna ett integrationsprogram som ska innehålla

- 1) en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §,
- 2) utarbetande av en integrationsplan enligt 16 §,
- 3) flerspråkig samhällsorientering enligt 25 §,
- 4) i 26 § avsedd och annan utbildning och tjänster som främjar kunskaper i finska och svenska, läs- och skrivkunnsighet, samhälls- och arbetslivsfärdigheter samt sysselsättning och företagande,
- 5) vägledning och rådgivning under programmet, och
- 6) slutttestning av språkkunskaperna enligt 26 §.

14 §

Bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster

Kommunen ska utarbeta en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster för en invandrare vars första uppehållstillstånd eller uppehållskort beviljades eller uppehållsrätt registrerades för högst tre år sedan och som

- 1) är en arbetslös arbetssökande,
- 2) är en sådan person som avses i 2 § 3 eller 4 mom.,
- 3) får stöd för hemvård av barn enligt 2 § 1 mom. 3 punkten i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996),

4) ber om en bedömning eller i fråga om vilken kontakt tagits på det sätt som avses i 9 § och invandraren anses behöva en bedömning,

5) annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd,

6) är ett sådant barn eller en sådan ung person som avses i 2 § 6 mom., eller

7) är offer för människohandel.

Kommunen ska bedöma invandrarens kompetens och förutsättningar för sysselsättning och studier samt andra förutsättningar för integration samt dennes behov av utbildning och andra integrationsfrämjande tjänster som tillhandahålls av kommunen eller en serviceproducent och behovet av deltagande i organisationers, föreningars eller sammanslutningars verksamhet. Under bedömningen utreds invandrarens mål och önskemål, tidigare utbildning, arbetshistorik, språkkunskaper, arbets- och funktionsförmåga som påverkar förutsättningarna för anställning och integration samt andra faktorer som har avsevärd betydelse för anställning och integration. För utredningen av behovet av tjänster kan invandraren hänvisas till behövliga expertbedömningar och undersökningar. Bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster ska inledas utan dröjsmål när kommunen får kännedom om en sådan person.

Åtgärder som ingår i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster kan ordnas i stället för de kompletterande samtal om jobbsökning som avses i 32 § 1 mom. 1 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Välfärdsområdet ska delta i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 1 mom., om främjandet av invandrarens integration förutsätter samordning av de tjänster enligt 12 § som kommunen och välfärdsområdet har organiseringsansvar för.

En bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster behöver inte utarbetas för ett barn eller ung person som avses i 1 mom. 6 punkten, om barnets eller den unga personens behov av tjänster kan tillgodoses genom någon annan kundplan.

Beträffande ett offer för människohandel kan bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster utarbetas också efter utgången av den tidsfrist på tre år som anges i 1 mom., om personen fås att omfattas av kommunens integrationsfrämjande tjänster först när tidsfristen har gått ut.

Utifrån bedömningen ska kommunen vid behov hänvisa personen också till andra myndigheters tjänster. Kommunen kan vid behov även hänvisa personen till en serviceproducents integrationsfrämjande tjänst samt till en organisations, föreningars eller sammanslutningars verksamhet.

Närmare bestämmelser om innehållet i och genomförandet av bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Integrationsplan

Kommunen ska utarbeta en integrationsplan för en sådan invandrare som avses i 14 § 1 mom. om personen utifrån bedömningen enligt den paragrafen bedöms vara i behov av en sådan för att främja sin integration.

18 §

Mål som ska överenskommas i integrationsplanen

Kommunen och invandraren ska i integrationsplanen komma överens om de individuella långsiktiga målen för integrationen och sysselsättningen eller företagandet samt om målen under tiden för integrationsplanen. När de individuella målen ställs ska invandrarens önskemål, kompetens, livssituation samt arbets- och utbildningshistorik beaktas.

Som mål för en invandrare som är arbetssökande ska, vid sidan av andra integrationsfrämjande mål, ställas sysselsättning eller företagande.

Som mål för en annan invandrare än en sådan som avses i 2 mom. ska, vid sidan av andra integrationsfrämjande mål, i regel ställas förstärkande av arbetslivsfärdigheter och arbetslivsorientering samt sysselsättning eller företagande.

Med avvikelse från 2 och 3 mom. ska som mål för en integrationskund som är under 25 år i regel ställas att personen åtminstone ska genomgå utbildning på andra stadiet.

19 §

Innehållet i integrationsplanen

Kommunen och invandraren ska i integrationsplanen i den omfattning som invandrarens egna mål, kompetens och behov av integrationstjänster förutsätter komma överens om tjänster som främjar integration, sysselsättning eller företagande, hälsa och välbefinnande samt samhälleliga färdigheter, om deltagande i organisationers, föreningars eller sammanslutningars verksamhet, om studier i finska eller svenska samt om vägledning och rådgivning. I integrationsplanen för en invandrare som registrerats som arbetssökande ska en jobbsökningsskyldighet i enlighet med 44 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice uppställas, om inte något annat följer av den lagen. I planen ska det också överenskommas om uppföljningen av genomförandet av tjänsterna.

Kommunen svarar för att de tjänster som ingår i integrationsplanen utgör en ändamålsenlig och vid behov en sektorsövergripande tjänstehelhet som främjar invandrarens integration. Integrationsplanen ska innehålla tjänster som ingår i integrationsprogrammet enligt 13 § eller andra integrationsfrämjande tjänster.

I integrationsplanen ska de överenskomna tjänsternas ändamålsenlighet motiveras med avseende på uppnåendet av det mål som har ställts för invandrarens integration och sysselsättning eller företagande.

20 §

Utarbetande av integrationsplanen

Kommunen ska utarbeta en integrationsplan utan dröjsmål efter att invandraren har genomgått den bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 §. Integrationsplanen kan utarbetas i samband med den inledande intervju som ingår i bedömningen.

Välfärdsområdet ska delta i utarbetandet av integrationsplanen enligt 1 mom., om främjandet av invandrarens integration förutsätter samordning av de tjänster enligt 12 § som kommunen och välfärdsområdet har organiseringsansvar för.

Integrationsplanen ska utarbetas senast inom tre år efter det att det första uppehållstillståndet eller uppehållskortet beviljades eller den första uppehållsrätten registrerades.

Beträffande offer för människohandel får avvikelse göras från den tidsfrist på tre år som anges i 3 mom., om personen fås att omfattas av kommunens integrationsfrämjande tjänster först när tidsfristen har gått ut.

Integrationskunden ska hänvisas att söka sig till utbildning eller andra integrations- och sysselsättningsfrämjande tjänster som motsvarar kundens individuella behov, i enlighet med vad som överenskommits i integrationsplanen, inom en månad från det att integrationsplanen utarbetades. Hänvisandet ska vid behov göras i samarbete med den myndighet som ansvarar för att ordna tjänsten, med en serviceproducent eller med en organisation, förening eller sammanslutning.

22 §

Översyn av integrationsplanen

Kommunen ska följa genomförandet av en integrationsplan. Integrationsplanen ska ses över på initiativ av kommunen med anledning av förändringar som skett i integrationskundens behov av tjänster eller livssituation eller på begäran av integrationskunden. Integrationsplanen ska dock ses över minst var sjätte månad.

Välfärdsområdet ska delta i översynen av integrationsplanen, om planen har utarbetats tillsammans med kommunen på det sätt som avses i 20 § 2 mom.

23 §

Integrationsplanens varaktighet och upphörande

Varaktigheten för en integrationsplan bestäms individuellt för en integrationskund

- 1) på grundval av de mål som överenskommit i integrationsplanen,
- 2) på grundval av samlad arbets- och utbildningshistorik och annan kompetens, och
- 3) på grundval av de tjänster som planerats och tillhandahållits.

Den första integrationsplanen kan utarbetas för högst ett år. Den sammanlagda maximala varaktigheten för integrationsplaner är två år från det att den första integrationsplanen utarbetades.

Den maximala varaktighet som anges i 2 mom. kan förlängas med högst två år om det är motiverat på grund av integrationskundens knappa utbildningsbakgrund eller behovet av sektorsövergripande tjänster och om det behövs särskilda åtgärder för att stödja integrationskundens integration och sysselsättning eller för att den maximala varaktighet som anges i 2 mom. har gått ut medan invandraren fått stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn och på deltid deltagit i integrationsplanen.

Den maximala varaktigheten kan även förlängas för en tid som motsvarar orsakens varaktighet om integrationsplanen tillfälligt inte kunnat genomföras på grund av skada eller sjukdom eller för att invandraren använt sina graviditets- eller föräldrapenningsdagar enligt 9 kap. i sjukförsäkringslagen (1224/2004) eller av någon annan med dessa jämförbar orsak.

Bestämmelser om förlängning av varaktigheten för och fortsatt giltighet för en integrationsplan för genomförande av frivilliga studier för en integrationskund som är registrerad som arbetsökande finns i 31 §.

24 §

Integrationskundens skyldighet att följa integrationsplanen

Kommunen ska för integrationskunden redogöra vilka rättigheter och skyldigheter som följer av planen och de anknytande tjänsterna. Redogörelsen ska ges så att integrationskunden förstår vilka rättigheter och skyldigheter han eller hon har.

Integrationskunden ska

- 1) delta i utarbetandet och översynen av integrationsplanen,
- 2) genomföra den plan som utarbetats med honom eller henne,
- 3) söka sig till och regelbundet delta i de tjänster som överenskommit i planen,
- 4) underrätta kommunen hur han eller hon har genomfört planen, och
- 5) underrätta kommunen om betydande förändringar i sitt behov av tjänster eller sin livssituation eller andra förändringar som kan påverka uppnåendet av de mål som överenskommit i planen och deltagandet i tjänsterna.

Dessutom ska en integrationskund som är registrerad som arbetssökande informera om genomförandet av planen på det sätt som anges i 39 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

25 §

Flerspråkig samhällsorientering

Kommunen ska ordna samhällsorientering för integrationskunderna, i den mån det är möjligt på deras modersmål eller på språk som de annars har goda kunskaper i, med beaktande av integrationskundernas behov av tjänster och språkliga behov i kommunen. Flerspråkig samhällsorientering kan genomföras av kommunen eller av en serviceproducent.

26 §

Innehållet i integrationsutbildning

Som integrationsutbildning för en integrationskund som inte är läropliktig enligt läropliktslagen (1214/2020) ordnas på basis av dennes integrationsmål, kompetens och behov av integrationsfrämjande tjänster

- 1) undervisning i finska eller svenska,
- 2) undervisning i yrkesfärdigheter eller andra färdigheter som behövs i arbetslivet, karriärvägledning eller yrkesplanering och vägledning med avseende på fortsatta studier, sysselsättningsfrämjande tjänster eller arbetsmarknaden,
- 3) annan undervisning som främjar beredskap i anslutning till samhällsliga och kulturella färdigheter samt medborgarfärdigheter för vardagen.

Integrationsutbildningen ska även innehålla en period av inläring i arbete eller verksamhet som stöder arbets- och funktionsförmågan. Dessutom ska den innefatta identifiering av tidigare förvärvade kompetenser.

Det språkliga målet i integrationsutbildningen ska vara att integrationskunden når fungerande och grundläggande språkkunskaper i finska eller svenska. Sluttestning i finska eller svenska ska ordnas som en del av integrationsutbildningen.

Utbildningsstyrelsen fastställer läroplansgrunderna för integrationsutbildningen för vuxna invandrare och bestämmer hur sluttestningen av språkkunskaper i finska och svenska ska genomföras. I läroplansgrunderna fastställs utbildningens mål och huvudinnehåll och bedömningen av en studerandes kunskaper samt den information som ska ingå i den personliga studieplanen och intyget. Den som producerar utbildningstjänsterna ska utifrån läroplansgrunderna utarbeta en plan för genomförandet av utbildningen. Utbildningsproducenten får av grundad anledning avvika från läroplansgrunderna.

Med avvikelse från 1—4 mom. kan som integrationsutbildning i enlighet med kundens behov genomföras

- 1) utbildning i läs- och skrivkunskaper, som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens rekommendation för läroplan för utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete, eller
- 2) grundläggande utbildning för vuxna, som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens grunder för läroplanen för den grundläggande utbildningen för vuxna.

27 §

Ordnande av integrationsutbildning

Kommunen svarar för att det i kommunen erbjuds integrationsutbildning som motsvarar behovet hos de integrationskunder som bor i kommunen. Kommunen ska hänvisa en integrationskund som inte är läropliktig till integrationsutbildning som genomförs av kommunen eller någon annan aktör.

Integrationsutbildningen för en integrationskund som är registrerad som arbetssökande ordnas i regel som arbetskraftsutbildning i enlighet med lagen om ordnande av arbetskraftsservice. Integrationsutbildning kan också ordnas i form av frivilliga studier.

Kommunen ska dessutom samordna integrationsutbildningen med de tjänster som ingår i integrationsprogrammet, kommunens övriga tjänster och de tjänster som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice samt med det nationella utbildningssystemet så att integrationskunden har tillgång till samordnade tjänstehelheter som främjar sysselsättning och yrkeskompetens.

28 §

Stöd för frivilliga studier

En integrationskund som bedriver frivilliga studier har rätt till arbetslöshetsförmån under de förutsättningar som anges i denna lag och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om

2) studierna har överenskommit i integrationsplanen, och

29 §

Allmänna förutsättningar för stöd för frivilliga studier

I frivilliga studier som stöds kan utöver studierna ingå inläring i arbete eller verksamhet inom en frivilligorganisation eller annan frivilligverksamhet. Minst hälften av tiden för frivilliga studier som stöds ska bestå av studier.

30 §

Förutsättningar för frivilliga studier

När förutsättningarna i 28 och 29 § uppfylls kan som frivilliga studier stödjas studier

1) om vilka föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning (628/1998), om integrationskunden inte har de kunskaper och färdigheter som nås i den grundläggande utbildningen och studierna kan anses vara ändamålsenliga med beaktande av de mål som fastställts i integrationskundens integrationsplan,

2) om vilka föreskrivs i gymnasielagen (714/2018), om avsaknaden av utbildning utgör ett hinder för yrkesmässig utveckling,

3) om vilka föreskrivs i lagen om yrkesutbildning (531/2017), yrkeshögskolelagen (932/2014) eller universitetslagen (558/2009) och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller till lägre eller högre högskoleexamen som avläggs vid universitet eller yrkeshögskola, och som syftar till att avlägga delar av nämnda examina eller som utgör tilläggsutbildning, fortbildning eller specialiseringsutbildning enligt de lagarna, yrkeshögskolornas förberedande utbildning för invandrare och öppen undervisning vid universitet och yrkeshögskolor,

4) om vilka föreskrivs i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning (1215/2020),

- 5) om vilka föreskrivs i lagen om fritt bildningsarbete (632/1998), om utbildningen utgör sådan integrationsutbildning som avses i 26 § i denna lag, utbildning inom läs- och skrivkunnighet eller utbildning som ökar yrkesfärdigheterna och yrkesbehörigheten, förutsatt att en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas,
- 6) som gör integrationskunden behörig i sitt yrke i Finland.
-

31 §

Fortsatta frivilliga studier efter att den maximala varaktigheten för integrationsplanen har gått ut

Integrationsplanens varaktighet för en integrationskund som inte har fyllt 25 år kan förlängas med högst ett år för slutförande av de frivilliga studierna om kundens studier som stöds med arbetslöshetsförmån i enlighet med denna lag fortfarande pågår när den i 23 § avsedda maximala varaktigheten för integrationsplanen går ut.

Om studier som stöds med arbetslöshetsförmån i enlighet med denna lag fortfarande pågår för en integrationskund som har fyllt 25 år när den i 23 § avsedda maximala varaktigheten för integrationsplanen går ut kan stödet för studierna fortsätta trots att den maximala varaktigheten för planen har gått ut.

I den situation som avses i 2 mom. fortsätter integrationsplanen att gälla i fråga om stödet för frivilliga studier till dess att det för personen utarbetas en sysselsättningsplan enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice eller någon annan plan som ersätter en sysselsättningsplan än en integrationsplan. En sysselsättningsplan eller en annan plan som ersätter en sysselsättningsplan än en integrationsplan ska utarbetas utan onödigt dröjsmål efter det att den maximala varaktigheten för integrationsplanen har gått ut.

32 §

Tillämpning av lagen om ordnande av arbetskraftsservice på frivilliga studier

I fråga om frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån enligt 28 § och som ingår i en integrationsplan eller, i den situation som avses i 31 § 2 mom., en annan sådan plan som avses i 3 mom. i den paragrafen tillämpas 75—80 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice på överenskommelsen om studierna, på stödtiden, på integrationskundens skyldigheter, på uppföljningen och avbrytandet av studierna och på skyldigheten för integrationskunden och producenten av utbildningstjänster att lämna information. Frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån kan i en situation som avses i 31 § 2 mom. inkluderas i planen trots vad som i 75 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice föreskrivs om överenskommelse i planen innan studierna inleds.

32 a §

Avgift för oanvända tjänster

Om en invandrare eller en integrationskund har bokat en mottagningstid eller om en mottagningstid har bokats för invandraren eller integrationskunden för vägledning eller rådgivning enligt 10 §, bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §, utarbetande av en integrationsplan enligt 20 § eller översyn av integrationsplanen enligt 22 § och invandraren eller integrationskunden utan godtagbart skäl och utan att ha avbokat tiden inte har kommit till mottagningen vid bokad tid, får kommunen eller arbetskraftsmyndigheten av

invandraren eller integrationskunden ta ut kostnaderna för ordnandet av tolkning, dock högst 56,70 euro. Avgiften får emellertid tas ut endast om uttaget av avgiften inte ska anses oskäligt och kommunen eller Arbetskraftsmyndigheten i samband med bokningen har meddelat att en avgift kan komma att tas ut samt på förhand gett anvisningar om avbokning av tiden. Uppgifter om uttag av avgift samt om avbokning av tid ska lämnas så att kunden tillräckligt väl förstår innehållet i dem. Avgift får inte tas ut av en kund under 18 år.

3 kap.

Bestämmelser om barn och unga personer som har kommit till landet som minderåriga utan vårdnadshavare

33 §

Ordnande av boende för barn som är i landet utan vårdnadshavare

Välfärdsområdet ska för ett barn som avses i 2 § 6 mom. och som befinner sig i Finland inom välfärdsområdets område utan vårdnadshavare ordna omvårdnad, omsorg och fostran i ett sådant familjegrupphem som avses i 22 a § i socialvårdslagen (1301/2014), i form av familjevård enligt familjevårdslagen (263/2015) eller på något annat ändamålsenligt sätt i form av sådan service som avses i 14 § i socialvårdslagen.

34 §

Stöd för barn och unga personer som har kommit till landet som minderåriga utan vårdnadshavare

För ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom. ska i enlighet med hans eller hennes individuella behov stöd ordnas av välfärdsområdet på det sätt som avses i socialvårdslagen och av kommunen som en del av de tjänster som kommunens ansvarar för enligt 12 §. Välfärdsområdet och kommunen ska samordna sina tjänster för barn och unga som kommit till landet utan vårdnadshavare.

35 §

Förordnande av företrädare

För ett barn som avses i 2 § 6 mom. och som befinner sig i Finland utan vårdnadshavare eller annan laglig företrädare ska det utan dröjsmål utses en företrädare.

Välfärdsområdet ska ansöka om förordnande av företrädare efter att ha hört barnet och beaktat barnets bästa på det sätt som föreskrivs i 4 §.

Företrädaren förordnas av den tingsrätt inom vars domkrets barnets hemkommun finns. Beslutet om förordnande av företrädare ska följas trots att beslutet inte har vunnit laga kraft.

Tingsrätten ska meddela välfärdsområdet, kommunen, Migrationsverket och befolkningsdatasystemet om beslut rörande förordnande av företrädare för barn eller befriande från sådana uppdrag.

Om barnet har i 66 § i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) avsedd egendom som förvaltas av företrädaren ska tingsrätten meddela förmyndarmyndigheten om förordnandet av företrädare för anteckning om företrädarens uppdrag i registret över förmynderskapsärenden.

36 §

Styrningen av, planeringen av och tillsynen över företrädarverksamheten

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för styrningen av, planeringen av och tillsynen över företrädarverksamheten.

37 §

Företrädarens behörighet och uppgifter

På behörigheten och uppgifterna för en företrädare som förordnas med stöd av denna lag tillämpas 40 och 41 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

38 §

Befriande av en företrädare från sitt uppdrag och upphörande av företrädaruppdraget

Ansökan till tingsrätten om befrielse från uppdraget som företrädare kan göras av företrädaren, av barnet självt om barnet har fyllt 15 år, av välfärdsområdet eller av barnets vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare för barnet.

Företrädaren befrias från sitt uppdrag av den tingsrätt inom vars domkrets barnets hemkommun finns. Beslutet om befriande av företrädaren från dennes uppdrag ska följas trots att beslutet inte har vunnit laga kraft.

På tingsrättens anmälningsplikt tillämpas 35 § 4 och 5 mom.

På upphörande av företrädaruppdrag tillämpas 43 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

39 §

Arvodet till företrädaren och kostnader

Utvecklings- och förvaltningscentret betalar på ansökan ett arvode av statens medel till en företrädare som förordnats för ett barn på basis av den tid som företrädaren har använt till uppgifterna och ersättning för kostnaderna för företrädandet, när företrädaren har förordnats med stöd av denna lag eller lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel och den minderårige har beviljats uppehållstillstånd.

Närmare bestämmelser om grunderna för utbetalning av arvode, arvodets storlek och kostnader som ska ersättas samt om förfarandet vid utbetalning av arvode och ersättning för kostnader får utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §

Nationell planering och utveckling av anvisande till kommun

Arbets- och näringsministeriet svarar för den nationella planeringen och utvecklingen av anvisande till kommuner samt för att årligen fastställa nationella mål för kommunplatserna inom närings-, trafik- och miljöcentralernas områden.

41 §

Regional planering och utveckling och regionalt genomförande av anvisande till kommun

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar för den regionala planeringen och utvecklingen av anvisande till kommuner samt som en del av detta för utarbetandet och genomförandet av den regionala strategin för anvisande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. till kommuner. Som en del av den regionala planeringen ska närings-, trafik- och miljöcentralen säkerställa att det finns kommunplatser i området som motsvarar de nationella målen. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska stödja kommunerna och välfärdsområdena inom sitt område i beredskapen att ta emot personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. och som flyttar till en kommunplats i kommunen med eller utan utnyttjande av förlägningens stödåtgärder.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska genomföra den regionala planeringen i samarbete med kommunerna, välfärdsområdena, Migrationsverket och förläggningarna, flyktingslussarna och familjegrupphemmen i området samt med andra myndigheter som är viktiga med avseende på anvisande till kommuner och med aktörer inom tredje sektorn.

42 §

Avtal om anvisande till kommun och integrationsfrämjande

Kommunen kan med närings-, trafik- och miljöcentralen ingå ett avtal om anvisande till kommun och integrationsfrämjande. Avtalet ska innehålla bestämmelser om beredskapen att ta emot personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. och att tillhandahålla tjänster samt om kommunplatser till vilka en person som avses i 2 § 3 och 4 mom. kan hänvisas i enlighet med 43 §. En kommun som inte hör till landskapet Åland ska samråda med välfärdsområdet innan ett avtal upprättas. En kommun som hör till landskapet Åland ska samråda med hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland innan ett avtal upprättas.

Avtalet är i regel flerårigt och det ska ses över minst vart fjärde år.

43 §

Anvisande till kommun

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska till en kommunplats som överenskommit genom ett i 42 § avsett avtal

1) på framställning av Migrationsverket anvisa en person som tagits till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen, och

2) på framställning av en förläggning anvisa en person som avses i 2 § 3 mom. och som befinner sig i en utsatt ställning i den mening som avses i 6 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan dock på framställning av Migrationsverket eller en förläggning till en kommun anvisa en annan i 2 § 3 mom. avsedd person än en sådan som avses i 1 mom. i denna paragraf. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan även anvisa en person som avses i 2 § 4 mom. till en kommun.

Innan anvisandet till en kommunplats ska närings-, trafik- och miljöcentralen komma överens med kommunen om anvisande till kommunen. En kommun som inte hör till landskapet Åland ska samråda med välfärdsområdet innan en person anvisas till kommunen, om personen har

uppenbara behov av social- och hälsovårdstjänster. En kommun som hör till landskapet Åland ska samråda med hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland om personen har uppenbara behov av hälso- och sjukvårdstjänster.

En i 2 § 3 mom. avsedd person kan flytta från förläggningen till kommunen med eller utan utnyttjande av förläggningens stödåtgärder, om personen anser det vara ändamålsenligt.

Med avvikelse från 3 mom. ska närings-, trafik- och miljöcentralen komma överens med kommunen och välfärdsområdet om anvisande av ett sådant barn eller en sådan ung person som avses i 2 § 6 mom. till en avtalad kommunplats. Av grundad anledning kan närings-, trafik- och miljöcentralen, kommunen och välfärdsområdet även utan ett i 42 § avsett avtal komma överens om placering av barnet eller den unga personen i familjevård enligt 33 §.

45 §

Planering och utveckling av integrationsfrämjandet i kommunen

Kommunen har det allmänna ansvaret och samordningsansvaret för planeringen och utvecklingen av främjandet av integrationen av invandrare och integrationskunder och av goda befolkningsrelationer på lokal nivå. Kommunen ska utveckla integrationsfrämjandet genom sektorsövergripande samarbete. Kommunen ska se till att planeringen och utvecklingen av kommunens integrationsfrämjande samordnas med planeringen och utvecklingen av de tjänster som välfärdsområdet har organiseringsansvar för.

Kommunen ska i sin planering beakta de nationella målen för integrationsfrämjandet och de nationella målen för främjandet av sysselsättning för integrationskundernas del.

Planeringen och utvecklingen av integrationsfrämjandet i kommunen ska beaktas vid utarbetandet av kommunstrategin enligt 37 § i kommunallagen (410/2015) och den kommunala budgeten och ekonomiplanen enligt 110 § i den lagen, den kommunala välfärdsberättelsen och välfärdsplanen enligt 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) och planen om ordnande av arbetskraftsservice enligt 15 § 4 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice samt när kommunen utarbetar och följer upp annan planering.

När det gäller arbetssökande kunder genomförs uppföljningen av integrationsfrämjandet på det sätt som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

46 §

Ordnande av kommunala integrationsfrämjande tjänster

Kommunen svarar för att integrationsprogrammet ordnas inom ramen för tillgängliga anslag så att det till sitt innehåll och sin omfattning är sådant som invandrarnas behov av tjänster i kommunen förutsätter. Kommunen svarar för att de tjänster som ingår i integrationsprogrammet och kommunens övriga integrationsfrämjande tjänster utgör en ändamålsenlig och vid behov sektorsövergripande tjänstehelhet som främjar integrationen.

Kommunen ska beakta det sektorsövergripande samarbetet vid genomförandet och uppföljningen av tjänster som ingår i integrationsprogrammet.

Kommunen ska se till att dess tjänster även lämpar sig för invandrare. Kommunen ska se till att den egna personalens kompetens inom integrationsfrämjande utvecklas.

47 §

Samordning av integrationsfrämjande tjänster

Kommunen ska vid behov i samarbete med välfärdsområdet, andra myndigheter och med i denna lag avsedda serviceproducenter sörja för samordningen av de integrationsfrämjande

tjänster som avses i 12 § på så sätt att de integrationskunder, invandrare och invandrargrupper som behöver samordnade tjänster identifieras och de tjänster som dessa behöver fastställs.

49 §

Beaktande av integrationsfrämjande i planeringen och utvecklingen av välfärdsområdets verksamhet

Välfärdsområdet ska i sin planering beakta behoven hos invandrarna i sitt område och de nationella målen för integrationsfrämjandet. Integrationsfrämjandet ska beaktas som en del av utvecklingen och uppföljningen av välfärdsområdets övriga verksamhet.

50 §

Välfärdsområdets integrationsfrämjande uppgifter

Välfärdsområdet ska se till att dess tjänster även lämpar sig för invandrare. Välfärdsområdet ska också se till att den egna personalens kompetens inom integrationsfrämjande utvecklas.

Välfärdsområdet svarar för följande uppgifter i anknytning till främjandet av invandrades integration inom sitt verksamhetsområde:

- 1) ordnande av social- och hälsovårdstjänster på det sätt som avses i lagen om ordnande av social- och hälsovård,
- 2) de uppgifter som avses i 33 och 34 § och som gäller ordnande av boende och stöd för ett barn eller en ung person som avses i 2 § 6 mom.,
- 3) de uppgifter som avses i 35 § och som gäller företrädaren för en minderårig utan vårdnadshavare,
- 4) andra än i 1—3 punkten avsedda uppgifter som föreskrivs särskilt för välfärdsområdet i denna lag.

51 §

Nationell planering, utveckling och styrning av integrationsfrämjandet

Arbets- och näringsministeriet svarar för

1) nationell planering, utveckling och styrning av den integrationsfrämjande politiken och för samordning av den med andra politikområden och med främjandet av goda befolkningsrelationer,

2) uppföljning och utvärdering av integrationshelheten och politiken för integrationsfrämjandet.

Arbets- och näringsministeriet styr närings-, trafik- och miljöcentralerna samt utvecklings- och förvaltningscentret i uppgifter i anslutning till integrationsfrämjandet och främjandet av goda befolkningsrelationer.

52 §

Statens program för integrationsfrämjande

Statsrådet beslutar om den nationella utvecklingen av integrationsfrämjandet genom att för fyra år åt gången utarbeta ett statligt program för integrationsfrämjande där målen för integrationsfrämjandet anges. Arbets- och näringsministeriet svarar för beredningen av programmet. De ministerier som är centrala för utvecklingen av integrationsfrämjandet fastställer för sina respektive förvaltningsområden de mål och åtgärder för utvecklingen av

integrationsfrämjandet som ska ingå i statens program för integrationsfrämjande och som ska beaktas som en del av planeringen av verksamheten och ekonomin inom respektive förvaltningsområde.

I statens program för integrationsfrämjande ska beaktas främjandet av likvärdig och tillräcklig tillgång till integrationsfrämjande tjänster i kommunerna och välfärdsområdena, de nationella mål för främjande av sysselsättningen som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och de nationella mål för anvisande till kommuner som avses i 40 § i denna lag.

53 §

Uppföljning av tillgången till tjänster och kostnadsutvecklingen

Arbets- och näringsministeriet ska tillsammans med andra centrala ministerier följa upp genomförandet av likvärdig tillgång, tillräcklig finansieringsnivå och verkningsfullhet i fråga om kommunens integrationsfrämjande tjänster enligt 2 kap.

54 §

Samarbetsorgan mellan ministerierna

För att främja samarbetet och informationsutbytet om integrationsfrämjande mellan ministerierna samt för att samordna åtgärderna stöds arbets- och näringsministeriet av ett samarbetsorgan som består av företrädare för de ministerier som är centrala inom integrationsfrämjandet.

55 §

Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen svarar inom sitt verksamhetsområde för följande uppgifter i anslutning till främjandet av invandrades integration och av goda befolkningsrelationer:

1) utveckling, samarbete, samordning och uppföljning av främjandet av integration och etablering på regional nivå samt tillsyn över tillgången till, kvaliteten på och verkningsfullheten hos de i 2 kap. avsedda tjänster som kommunen tillhandahåller andra integrationskunder än sådana som är registrerade som arbetssökande,

2) stöd och råd angående integrationsfrämjande till kommunerna och välfärdsområdena,

3) utarbetande och genomförande av en regional strategi i enlighet med 41 § för anvisande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. till en kommun samt övriga i 4 kap. föreskrivna uppgifter om anvisande till kommuner,

4) avtal med välfärdsområdet om inrättande av familjegrupper för barn som avses i 2 § 6 mom.,

5) styrning och övervakning av familjegrupper för barn som avses i 2 § 6 mom. i samarbete med välfärdsområdet, regionförvaltningsverket, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och vid behov Migrationsverket,

6) styrning och övervakning av verksamheten för företrädare som avses i 35 §,

7) avtal med kommunen eller välfärdsområdet om ersättningar som föreskrivs i 8 kap.,

8) främjande av goda befolkningsrelationer och av dialog och samarbete mellan befolkningsgrupper,

9) andra än i 1—8 punkten avsedda uppgifter som föreskrivs särskilt för närings-, trafik- och miljöcentralen i denna lag.

Dessutom kan närings-, trafik- och miljöcentralen vara statsbidragsmyndighet beträffande integrationsfrämjande i sådana uppgifter som avses i 9 och 11 § i statsunderstödslagen (688/2001).

57 §

Regionförvaltningsverkets och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovårdens uppgifter

Regionförvaltningsverket svarar i frågor som hör till dess verksamhetsområde för planeringen, styrningen och tillsynen när det gäller åtgärder och tjänster som främjar och stöder invandrarers integration samt sörjer för att invandrarnas behov beaktas vid planeringen och ordnandet av andra åtgärder och tjänster som hör till regionförvaltningsverkets verksamhetsområde.

Regionförvaltningsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården styr och utövar tillsyn över verksamheten i sådana familjegruppverksamheter som avses i 33 § tillsammans med välfärdsområdet och närings-, trafik- och miljöcentralen. Bestämmelser om tillsynen över socialservice finns i 5 kap. i lagen om tillsynen över social- och hälsovården (741/2023).

Regionförvaltningsverket ska samarbeta med närings-, trafik- och miljöcentralerna inom sitt verksamhetsområde vid skötseln av sina uppgifter enligt denna lag.

59 §

Statlig ersättning till kommunen och välfärdsområdet

Utvecklings- och förvaltningscentret ska inom ramen för statsbudgeten ersätta kommunen och välfärdsområdet för kostnaderna för ordnandet av de tjänster som avses i denna lag i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel. För en kommun som inte hör till landskapet Åland är förutsättningen för betalning av ersättning att ett integrationsprogram har ordnats i kommunen. För en kommun inom landskapet Åland är förutsättningen för betalning av ersättning att kommunen har utarbetat ett sådant program för integrationsfrämjande som avses i 26 § i landskapslagen om främjande av integration (Ålands författningssamling 2012:74). Dessutom krävs det att kommunen har ingått ett avtal enligt 42 § med närings-, trafik- och miljöcentralen.

Ersättning betalas från det att den första hemkommunen enligt lagen om hemkommun registrerades i befolkningsdatasystemet för den person vars boende i kommunen eller erhållande av välfärdsområdets tjänster är grunden för att ersättning betalas.

Om den person vars boende i kommunen eller erhållande av välfärdsområdets tjänster är grunden för att ersättning betalas inte har uppehållstillstånd när han eller hon kommer till landet och sedan uppehållstillstånd beviljats inte uppfyller förutsättningarna enligt 4 § i lagen om hemkommun, betalas ersättning från det att personen beviljades det första uppehållstillståndet. För en person som har beviljats uppehållstillstånd enligt 110 § i utlänningslagen betalas ersättningen dock först när personens första hemkommun har registrerats i befolkningsdatasystemet.

Den tidpunkt som avses i 2 eller 3 mom. tillämpas inte på vad som föreskrivs i 60, 63, 64 och 67 §. När ett offer för människohandel är finsk medborgare betalas den ersättning som avses i 68 § från den tidpunkt då offret omfattas av det hjälpsystem som avses i 3 § 8 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

60 §

Statsandel

Kommunen beviljas statsandel för ordnandet av följande tjänster och skötseln av följande uppgifter:

2) när det gäller andra än i 2 § 3 eller 4 mom. avsedda personer samt arbetssökande, utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster och en integrationsplan enligt 14 § samt översyn av en plan enligt 22 §,

61 §

Kalkylerad ersättning till kommunen

Till en kommun som inte hör till landskapet Åland betalas av statens medel kalkylerad ersättning för mottagande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom., för bedömning av deras kompetens och behov av integrationstjänster, för utarbetande av en integrationsplan, för vägledning och rådgivning samt för ordnande av flerspråkig samhällsorientering, integrationsutbildning, tolkning och andra integrationsfrämjande tjänster.

Till en kommun som hör till landskapet Åland betalas av statens medel kalkylerad ersättning för mottagande av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. samt för ordnande av de uppgifter och den tolkning som avses i landskapslagen om främjande av integration.

Med avvikelse från 3 mom. betalas kalkylerad ersättning för ett barn som avses i 2 § 5 mom. högst fram till dess att ersättningstiden enligt 3 mom. i denna paragraf upphör för barnets i 2 § 3 eller 4 mom. avsedda förälder.

62 §

Kalkylerad ersättning till välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland

I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. betalas till välfärdsområdet av statens medel kalkylerad ersättning för ordnandet av andra integrationsfrämjande tjänster och tolkning.

Till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland betalas av statens medel kalkylerad ersättning för mottagandet av personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. samt för ordnandet av de uppgifter och den tolkning som avses i landskapslagen om främjande av integration.

Ersättning betalas för två år från den tidpunkt som avses i 59 §. För en person som tagits till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen och dennes i 2 § 4 mom. i denna lag avsedda familjemedlemmar och andra anhöriga betalas kalkylerad ersättning dock för tre år från den tidpunkt som avses i 59 §.

Med avvikelse från 3 mom. betalas kalkylerad ersättning för ett barn som avses i 2 § 5 mom. högst fram till dess att ersättningstiden enligt 3 mom. i denna paragraf upphör för barnets i 2 § 3 eller 4 mom. avsedda förälder.

Närmare bestämmelser om grunderna för och utbetalningen av ersättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Ersättning för utkomststöd

VälårsdsomrÅdet ska ersÅttas fÅr kostnader som under en period om hÅgst ett År orsakats av betalning av kompletterande utkomststÅd enligt 7 c § i lagen om utkomststÅd eller fÅrebyggande utkomststÅd enligt 8 § i den lagen till en person som avses i 2 § 3 och 4 mom.

En kommun som hÅr till landskapet Åland ska ersÅttas fÅr kostnader som under en period om hÅgst ett År orsakats av betalning av kompletterande och fÅrebyggande utkomststÅd enligt landskapslagen om tillÅmpning i landskapet Åland av lagen om utkomststÅd (Ålands fÅrfattningssamling 1998:66) till en person som avses i 2 § 3 och 4 mom.

64 §

ErsÅttning fÅr beredskap fÅr mottagande

Kommunen kan ersÅttas fÅr nÅdvÅndiga kostnader som under en period om hÅgst fyra mÅnader fÅre ankomsten till Finland eller flyttningen till kommunen har orsakats av beredskapen fÅr mottagandet av en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom. och som pÅ det sÅtt som avses i 43 § har anvisats till en kommunplats. Av grundad anledning kan kostnaderna ersÅttas fÅr hÅgst Åtta mÅnader.

65 §

Statlig ersÅttning fÅr specialkostnader

Av statens medel ersÅttas

1) i frÅga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. vÅlfÅrdsomrÅdet och hÅlso- och sjukvÅrdsmyndigheten i landskapet Åland fÅr betydande kostnader fÅr ordnande av lÅngvarig hÅlso- och sjukvÅrd fÅr en person med funktionsnedsÅttning eller sjukdom, om personen varit i behov av vÅrd eller behandling nÅr han eller hon anlÅnde till Finland,

2) i frÅga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. vÅlfÅrdsomrÅdet och kommuner som hÅr till landskapet Åland fÅr betydande kostnader fÅr ordnande av lÅngvarig socialvÅrd fÅr en person med funktionsnedsÅttning eller sjukdom, om personen varit i behov av vÅrd eller behandling nÅr han eller hon anlÅnde till Finland,

3) av sÅrskilda skÅl Åven andra betydande social- och hÅlsovÅrds kostnader Ån de som avses i 1 och 2 mom. och som orsakats vÅlfÅrdsomrÅdet, hÅlso- och sjukvÅrdsmyndigheten i landskapet Åland eller en kommun som hÅr till landskapet Åland.

I frÅga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som inte hÅr till landskapet Åland ersÅttas fÅr kostnaderna fÅr det sÅrskilda stÅd som avses i 15 a § 3 mom. i lagen om smÅbarnspedagogik (540/2018) eller i 17 § i lagen om grundlÅggande utbildning, om inte kostnaderna ersÅttas enligt nÅgon annan lag. I frÅga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som hÅr till landskapet Åland ersÅttas fÅr kostnaderna fÅr det sÅrskilda stÅd som avses i 41 § i del II eller 19 § i del III i landskapslagen om barnomsorg och grundskola (Ålands fÅrfattningssamling 2020:32), om inte kostnaderna ersÅttas enligt nÅgon annan lag.

Till en kommun som hÅr till landskapet Åland betalas av statens medel kalkylerad ersÅttning fÅr kostnaderna fÅr tÅnster som motsvarar de tÅnster som avses i 60 §. NÅrmare bestÅmmelser om grunderna fÅr ersÅttningen och utbetalningen av den fÅr utfÅrdas genom fÅrordning av statsrÅdet.

66 §

ErsÅttning fÅr Återflyttningssbidrag

Välfärdsområden samt sådana kommuner som hör till landskapet Åland ska ersättas för kostnaderna för stödjande av återflyttning som avses i 98 §.

68 §

Ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel

Kommunen, välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland ska ersättas för kostnader som orsakas av åtgärder och tjänster som tillhandahålls offer för människohandel på grund av deras specialbehov till följd av deras ställning som offer.

71 §

Skyldighet att betala tillbaka ersättning

Utvecklings- och förvaltningscentrets beslut om att ersättning som utan grund har betalats till kommunen, välfärdsområdet eller hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland ska betalas tillbaka ska fattas senast det femte kalenderåret efter utgången av det år för vilket ersättningen betalades.

72 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om invandrare och integrationskunder får behandlas för

- 1) ordnande och produktion av sådana tjänster och uppgifter som avses i denna lag,
- 2) tillsyn, utveckling, uppföljning, utvärdering, prognostisering och styrning av de uppgifter som avses i 1 punkten, och
- 3) statistikföring och kunskapsbaserad ledning av de uppgifter som avses i 1 punkten.

Bestämmelser om användningsändamålen för kunduppgifter som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och om uppgifter som får behandlas finns i 13 kap. i den lagen.

73 §

Uppgifter som får behandlas

Följande uppgifter om enskilda kunder får behandlas:

- 1) personbeteckning,
- 2) namn och kontaktuppgifter,
- 3) uppgifter som gäller ansökan och beslut om uppehållstillstånd,
- 4) uppgifter som gäller kontaktspråk, behov av att ordna tolk samt andra uppgifter som gäller ordnandet av skötseln av ärenden,
- 5) uppgifter om utbildning, arbetshistorik och yrkeskompetens samt övriga uppgifter som ska utredas som grund för bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster,
- 6) uppgifter om bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster, innehållet i och varaktigheten för tjänster enligt integrationsplanen och andra planer samt uppgifter om genomförandet av planerna,
- 7) uppgifter om integrationsfrämjande tjänster och sluttestning av språkkunskaper samt fortsatt vägledning till andra tjänster,

8) sådana uppgifter och bedömningar om hälsotillståndet och arbets- och funktionsförmågan som är relevanta för integrationen av personen och som är nödvändiga för att tillhandahålla tjänster för personen,

9) uppgifter om anvisande till en kommun enligt 43 §, och

10) uppgifter om de ersättningar som avses i 8 kap.

Om en personuppgift som behandlas har erhållits från en annan källa än den registrerade personen ska det antecknas i personens uppgifter varifrån uppgiften kommer och vem som har antecknat den.

Den registrerade har inte rätt att begränsa behandlingen av de uppgifter som avses i 1 mom. i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *den allmänna dataskyddsförordningen*.

74 §

Riksomfattande informationssystemtjänster för integrationsfrämjande

Utvecklings- och förvaltningscentret svarar för att utveckla och förvalta den nationella informationsresursen och den riksomfattande helheten av kundinformationssystem för integrationsfrämjande i enlighet med vad som närmare föreskrivs i detta kapitel.

Utvecklingen av de riksomfattande informationssystemtjänsterna för integrationsfrämjande ska ske i samarbete mellan utvecklings- och förvaltningscentret och de kommuner som använder de riksomfattande informationssystemtjänsterna. Kommunerna är skyldiga att använda den nationella informationsresursen och den riksomfattande helheten av kundinformationssystem när de verkställer integrationsfrämjande.

75 §

Kommunens tilläggsdelar till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem för integration

Kommunen kan skaffa tilläggsdelar som kompletterar den riksomfattande helhet av kundinformationssystem som avses i 74 § 2 mom. När kommunen använder en tilläggsdel till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem ansvarar kommunen för den tilläggsdel som den använder.

Tilläggsdelarna måste vara kompatibla med helheten av kundinformationssystem. Utvecklings- och förvaltningscentret fastställer de tekniska krav och it-säkerhetskrav som en tilläggsdel måste uppfylla för att få anslutas till helheten av kundinformationssystem.

Bestämmelser om kontroll av användarrättigheter för informationssystem finns i 16 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019). När användarrättigheterna till en i 1 mom. avsedd tilläggsdel hos en kommun gäller uppgifter som avses i 73 § ska kommunen vid beviljandet av användarrättigheterna dessutom iakttä bestämmeelserna i 79 § 2 och 3 mom.

76 §

Uppgifter som ska föras in i den nationella informationsresursen för integration

Kommunen och utvecklings- och förvaltningscentret är skyldiga att i den nationella informationsresursen föra in de uppgifter som behövs för utförandet av de uppgifter som avses i 72 § 1 mom. Kommunen ska föra in de uppgifter som avses i 73 § 1 mom. för varje

integrationskund och invandrare för vilken det görs en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § eller en sådan översyn av en plan som avses i 22 §, även för arbetssökande.

Närmare bestämmelser om uppgifter som ska föras in i den nationella informationsresursen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

77 §

Radering av uppgifter som förts in i den nationella informationsresursen

Utvecklings- och förvaltningscentret ska radera alla uppgifter om en kund eller en i denna lag avsedd serviceproducent ur den nationella informationsresursen när fyra år har förflutit från det att kundrelationen eller avtalsförhållandet upphörde. En uppgift behöver dock inte raderas, om den behövs för att fullgöra ett åliggande som grundar sig på lag eller för ett ärende som är anhängigt.

78 §

Personuppgiftsansvariga för den nationella informationsresursen för integration

Utvecklings- och förvaltningscentret och kommunerna är gemensamt personuppgiftsansvariga för den nationella informationsresurs som avses i 74 §.

I fråga om den nationella informationsresursen svarar utvecklings- och förvaltningscentret för följande:

- 1) den personuppgiftsansvariges skyldigheter enligt artikel 12.1 och 12.2 i den allmänna dataskyddsförordningen,
- 2) inbyggt dataskydd och dataskydd som standard enligt artikel 25 i den allmänna dataskyddsförordningen,
- 3) säkerhet i samband med behandlingen enligt artikel 32 i den allmänna dataskyddsförordningen,
- 4) konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35 i den allmänna dataskyddsförordningen,
- 5) förhandssamråd enligt artikel 36 i den allmänna dataskyddsförordningen,
- 6) den personuppgiftsansvariges andra än i 1—5 punkten avsedda skyldigheter enligt den allmänna dataskyddsförordningen beträffande datasäkerheten för informationssystemet.

Kommunen svarar för de andra än i 2 mom. avsedda skyldigheter som den personuppgiftsansvarige har enligt den allmänna dataskyddsförordningen. Varje kommun är personuppgiftsansvarig i fråga om sina egna kunder. Utvecklings- och förvaltningscentret och kommunen svarar för sina egna kunders del för att uppgifter lämnas ut ur den nationella informationsresursen till sådana aktörer som enligt lag har rätt att få uppgifter om integrationskunder oberoende av sekretessbestämmelserna.

79 §

Användarrättigheter till kundinformationssystemet inom de riksomfattande informationssystemtjänsterna

Utöver vad som i 16 och 17 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen föreskrivs om kontroll av användarrättigheter och insamling av logginformation ska bestämmelserna nedan i detta kapitel iakttas.

Användningen av kundinformationssystemet inom den riksomfattande helheten av kundinformationssystem förutsätter personliga användarrättigheter. Användarrättigheterna ska

till sitt innehåll, sin omfattning, sina behörigheter och sin varaktighet begränsas till vad som är nödvändigt för att användaren ska kunna sköta sina arbetsuppgifter. Den som har beviljats användarrättigheter får behandla endast sådana i 73 § avsedda uppgifter som är nödvändiga för att personen ska kunna sköta sina arbetsuppgifter och endast på det sätt som är nödvändigt för skötseln av uppgifterna.

Utvecklings- och förvaltningscentret ska utan dröjsmål till kommunen anmäla avvikelser som centret observerat i logginformationen för användarrättigheter. Kommunen ska utan dröjsmål reda ut vad avvikelserna beror på och vidta de åtgärder som behövs, om avvikelserna är en följd av att användarrättigheter har missbrukats.

80 §

Beviljande av användarrättigheter till kundinformationssystemet inom de riksomfattande informationssystemtjänsterna

Kommunen beviljar användarrättigheter till de riksomfattande informationssystemtjänsterna för sina anställda samt för personer som är anställda av utomstående aktörer när det gäller tjänster som kommunen skaffar. Kommunen beviljar användarrättigheter för personer som är anställda vid välfärdsområdet och som deltar i en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § eller utarbetandet av en integrationsplan enligt 16 § eller i en översyn av planen enligt 22 §. Utvecklings- och förvaltningscentret beviljar användarrättigheter för sina anställda och för personer som är anställda vid arbets- och näringsministeriet eller närings-, trafik- och miljöcentralen. Dessutom beviljar utvecklings- och förvaltningscentret användarrättigheter för personer som är anställda av utomstående aktörer när det gäller uppdrag som ges eller tjänster som skaffas av utvecklings- och förvaltningscentret eller av arbets- och näringsministeriet.

Användarrättigheter får beviljas en person som är anställd vid någon av de i 1 mom. nämnda myndigheterna och som sköter

- 1) uppgifter enligt denna lag,
- 2) uppgifter inom tillsyn, utveckling, uppföljning, statistikföring, prognostisering eller styrning och som hänför sig till sådana tjänster, stöd eller kundprocesser som avses i 1 punkten, eller
- 3) uppgifter för personuppgiftsansvariga eller uppgifter som gäller kontroll av användarrättigheter eller insamling av logginformation.

Användarrättigheter får dessutom beviljas en person som

- 1) är anställd hos en aktör som på uppdrag av arbets- och näringsministeriet eller utvecklings- och förvaltningscentret utför en särskild utvärdering, granskning eller utredning och där sköter utvärderings-, gransknings- eller utredningsuppgifter,
- 2) är anställd hos en aktör som på uppdrag av utvecklings- och förvaltningscentret utför utvecklings- eller förvaltningsuppgifter inom i 74 § avsedda informationssystemtjänster och där sköter sådana utvecklings- eller förvaltningsuppgifter, eller
- 3) är anställd hos en producent av integrationsfrämjande tjänster och där sköter uppgifter som gäller integrationsfrämjande.

Utvecklings- och förvaltningscentret svarar för det tekniska aktiverandet av användarrättigheter på basis av en anmälan från den myndighet som beviljat användarrättigheten.

81 §

Ändring och upphävande av användarrättigheter till kundinformationssystemet inom de riksomfattande informationssystemtjänsterna

Den myndighet som beviljat användarrättigheterna ska upphäva dem om

- 1) förutsättningarna enligt 80 § för beviljande av användarrättigheter inte längre uppfylls, eller
- 2) det är nödvändigt att upphäva användarrättigheterna av något annat än i 1 punkten avsett vägande skäl som hänför sig till skyddet av personuppgifter eller datasäkerheten för kundinformationssystemet.

Den myndighet som beviljat användarrättigheterna kan upphäva dem om de uppgifter som avses i 73 § har behandlats i strid med 79 § 3 mom., den allmänna dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen (1050/2018).

Den myndighet som beviljat användarrättigheterna ska ändra dem om de beviljade användarrättigheterna inte längre till sitt innehåll, sin omfattning, sina behörigheter eller sin varaktighet motsvarar det syfte för vilket de beviljades.

Den myndighet som beviljat användarrättigheterna ska utan dröjsmål underrätta utvecklings- och förvaltningscentret om att rättigheterna upphävs eller ändras. Utomstående aktörer som avses i 80 § 3 mom. ska utan dröjsmål underrätta den myndighet som har beviljat deras anställda användarrättigheter om grunder för upphävande eller ändring av användarrättigheter. Utvecklings- och förvaltningscentret svarar för det tekniska upphävandet eller ändrandet av användarrättigheter på grundval av en anmälan från den myndighet som beviljat användarrättigheterna.

82 §

Rätt att få uppgifter för den nationella planeringen av anvisande till kommun

Arbets- och näringsministeriet har för skötseln av uppgifterna enligt 40 § rätt att av Migrationsverket och närings-, trafik- och miljöcentralen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få nödvändiga uppgifter i fråga om i 2 § 3 och 4 mom. avsedda personer som anvisats till kommuner.

83 §

Rätt att regionalt få uppgifter för anvisande till kommun

Migrationsverket eller förläggningen ska till närings-, trafik- och miljöcentralen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna lämna ut de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av uppgifterna enligt 43 § i fråga om de i 2 § 3 mom. avsedda personer som Migrationsverket eller förläggningen föreslår att ska bli anvisade en kommunplats.

En kommun som inte hör till landskapet Åland och ett välfärdsområde samt en kommun som hör till landskapet Åland och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har rätt att av varandra, Migrationsverket, förläggningen, flyktinglussen och närings-, trafik- och miljöcentralen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 42—44 § i fråga om de i 2 § mom. 3 och 4 mom. avsedda personer som har anvisats till kommunen.

84 §

Rätt att få information för att nå personer som ska omfattas av tjänster i enlighet med integrationsprogrammet

Folkpensionsanstalten ska till kommunen för genomförandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna

lämna nödvändiga uppgifter om invandrare på vilken denna lag tillämpas och som annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd.

Migrationsverket ska till kommunen för genomförandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna lämna nödvändiga uppgifter om i 2 § 3 eller 4 mom. avsedda personer och offer för människohandel.

85 §

Rätt till information mellan kommuner

Om en kommun får kännedom om att en integrationskund som har en gällande integrationsplan flyttar till en annan kommuns område, ska kommunen med kundens samtycke kontakta den kommun som ansvarar för att ordna de tjänster som avses i 2 kap. för integrationskunden.

86 §

Rätt till information för tillhandahållande av integrationsfrämjande tjänster

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, Folkpensionsanstalten, Migrationsverket, förläggningen, flyktinglussen och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § och en integrationsplan enligt 16 § i fråga om invandrare, om välfärdsområdet deltar i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, andra kommuner och andra Arbetskraftsmyndigheter samt av en serviceproducent som avses i denna lag avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för översynen av en integrationsplan enligt 22 § i fråga om invandrare för vilka en integrationsplan har utarbetats och som uppfyller det villkor som avses i 20 § 3 eller 4 mom.

88 §

Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassornas rätt till information

Folkpensionsanstalten har för skötseln av en uppgift som avses i 84 § 3 mom. rätt att av kommunen eller Arbetskraftsmyndigheten avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få nödvändiga uppgifter om utarbetandet av en invandrades integrationsplan enligt 16 §.

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan har för tillämpning av begränsningen av betalning av kostnadsersättning enligt 32 § 2 mom. rätt att av kommunen eller Arbetskraftsmyndigheten avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få nödvändiga uppgifter om upphörandet av en invandrades integrationsplan enligt 16 §, om invandraren fortsätter de frivilliga studierna efter att den maximala varaktigheten för planen går ut på det sätt som avses i 31 §.

90 §

Rätt till information för ansökan om och behandling av andra ersättningar

Hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättning och ansökan om beslut enligt 65 och 68 § i fråga om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. Hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har för ansökan om ersättning enligt 65 och 68 § rätt att av välfärdsområdet avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få det beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen som avses i de paragraferna och övriga nödvändiga uppgifter om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom.

91 §

Rätt att få information för styrnings- och tillsynsuppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralen har rätt att av en kommun, ett välfärdsområde, regionförvaltningsverket, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, en företrädare som avses i 35 § och en serviceproducent som avses i denna lag avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 55 § 1 mom. 1, 5 och 6 punkten.

Regionförvaltningsverket och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården har rätt att av varandra, av en kommun, ett välfärdsområde, närings-, trafik- och miljöcentralen, en företrädare som avses i 35 § och en serviceproducent som avses i denna lag avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 57 §.

95 §

Sökande av ändring

Omprövning av beslut som avses i denna lag får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen.

Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), om inte annat föreskrivs någon annanstans i lag. Bestämmelser om sökande av ändring i kommunens beslut enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice finns i 17 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

I fråga om en integrationsplan som avses i 16 § eller en översyn av en sådan plan enligt 22 § får omprövning inte begäras separat och inte heller besvär anföras separat. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens eller en arbetslöshetskassas beslut om arbetslöshetsförmån finns i 12 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Bestämmelser om sökande av ändring i Folkpensionsanstaltens beslut om utkomststöd finns i 24 § i lagen om utkomststöd.

Omprövning får inte begäras eller besvär anföras när det gäller ett avgörande av en arbetskraftsmyndighet att inte stödja den arbetssökandes frivilliga studier eller att inte godkänna ett meddelande om avbrott i studerandet med stöd.

I närings-, trafik- och miljöcentralens beslut enligt 43 § om anvisande till kommunplats får ändring inte sökas genom besvär.

96 §

Tjänsteansvar

På en person som inte är anställd hos en myndighet och som sköter uppgifter som gäller vägledning och rådgivning enligt 10 §, expertbedömningar som ingår i bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §, ordnande av flerspråkig samhällsorientering enligt 25 § och ordnande av integrationsutbildning enligt 27 § samt uppgifter inom familjegrupphemsverksamhet enligt 33 § tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när personen utför sådana uppgifter som avses i de nämnda bestämmelserna. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

98 §

Stödande av återflyttning

Ett välfärdsområde och en kommun som hör till landskapet Åland kan på ansökan betala ersättning för skäligen rese- och flyttkostnader till en person som avses i 2 § 3 eller 4 mom. eller till ett offer för människohandel som frivilligt i annat än tillfälligt syfte återvänder till sitt hem- eller utreseland. Dessutom kan välfärdsområdet eller den kommun som hör till landskapet Åland betala ett återflyttningsbidrag som motsvarar beloppet av utkomststödets grunddel till en person under högst två månader och till en familj under högst fyra månader.

Ersättning för rese- och flyttkostnader samt återflyttningsbidrag beviljas på ansökan av det välfärdsområde eller den kommun som hör till landskapet Åland inom vars område den i 1 mom. avsedda personen är bosatt.

Ersättningar för rese- och flyttkostnader samt återflyttningsbidrag får återkrävas av det välfärdsområde eller den kommun som hör till landskapet Åland som beviljat dem om det visar sig att ersättningen eller bidraget har betalats på felaktiga grunder eller utan grund.

102 §

Övergångsbestämmelser

Kommunen och välfärdsområdet ska före utgången av 2026 ansöka om ersättningar som beviljas med stöd av 46 och 48 § samt 49 § 1 mom. 3 punkten i den lag om främjande av integration som upphävts genom denna lag. Kommunen ska före utgången av 2026 ansöka om ersättningar som beviljas med stöd av 50 § i den lagen.

Kommunen och utvecklings- och förvaltningscentret ska föra in de uppgifter som avses i 76 § i informationsresursen för integration från och med den 1 januari 2027.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025. Upphävandet av 63 § 3 mom. träder dock i kraft först den 1 april 2025.

Helsingfors den 30 december 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Inrikesminister Mari Rantanen